

Asia: VN/11785/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Energiavirastolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta. Energiavirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa ja esittää seuraavaa:

Ehdotetut muutokset

Hallituksen esitysluonnoksessa (jäljempänä ”esitys”) ehdotetaan muutettaviksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain (393/2013, jäljempänä ”kestävyyslaki”) 2, 5 a, 6, 7 ja 38 §:t. Kestävyyslain 2 §:ään ja 38 §:ään lisättäisiin viittaukset lakiin sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta (1260/1996, jäljempänä ”sähköverolaki”). Muutoksella varmistetaan, että myös sähköverolain mukaiset verovelvolliset voivat jatkossa hakea Energiavirastolta kestävyysjärjestelmän hyväksyntää sekä kestävyyslain mukaista ennakkotietoa.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettaviksi jätteitä ja tähteitä, biologista monimuotoisuutta sekä kasvihuonekaasupäästövähennystä koskien kestävyyslain 5 a, 6 ja 7 §:t Euroopan komission Suomelle osoittaman RED II-direktiivin toimeenpanoa koskevan perustellun lausunnon vuoksi.

Hallituksen esityksen vaikutukset

Energiavirasto katsoo sähköverolakia koskevien viittausten lisäämisen kestävyyslakiin tarpeelliseksi, jotta sähköverolain mukaiset toiminnanharjoittajat saavat mahdollisuuden kestävyysjärjestelmän ja

biokaasun raaka-aineita koskevan ennakkotiedon hakemiseen Energiavirastolta, ja jotta turvataan toiminnanharjoittajien tasapuolinen kohtelu ja yhdenvertainen asema. Ilman kestävyyslain 2 ja 38 §:iin ehdotettuja muutoksia kestävyyslaki ei mahdollistaisi kestävyysjärjestelmän hyväksymispäätöksen ja ennakkotiedon antamista sähköverolain mukaisille pienemmän kokoluokan toiminnanharjoittajille. Energiavirasto näkee myös esitetyt muutokset 5 a, 6 ja 7 §:iin tarpeellisina Euroopan komission Suomelle osoittaman perustellun lausunnon vuoksi.

Energiavirasto yhtyy esityksen näkemykseen siitä, että muutos lisää sähköverolain mukaisten toiminnanharjoittajien hallinnollista taakkaa ja kustannuksia. Energiavirasto katsoo, että pienemmän kokoluokan toiminnanharjoittajille kestävyysjärjestelmän hakeminen ja kestävyysjärjestelmän hyväksymistä seuraavat raportointi-, ilmoitus- ja muut velvollisuudet, samoin kuin päätösmaksut voivat muodostua sekä hallinnollisesti että taloudellisesti erittäin raskaiksi. Energiavirasto huomauttaa, että kaikkia toiminnanharjoittajia koskevat kestävyysjärjestelmän hyväksynnän osalta samat lainsäädännölliset vaatimukset ja laadulliset kriteerit, joista ei voida joustaa.

Esityksen toimeenpano tulee aiheuttamaan Energiavirastolle merkittävästi lisätyötä, sillä esityksen mukaan uusia, Energiavirastolta kestävyysjärjestelmän hyväksymistä hakevia toiminnanharjoittajia tulisi olemaan noin 20–30 kappaletta. Aiempaan kokemukseen perustuen pienemmän kokoluokan toiminnanharjoittajien neuvominen vie myös huomattavan paljon resursseja. Lisäksi esityksen toimeenpano aiheuttaa Energiavirastolle hallinnollista lisätyötä muassa asiakirjojen ja ohjeistusten uusimistarpeen vuoksi. Kuten esityksessä todetaan, Energiaviraston arvion mukaan uusien tehtävien hoitamiseksi tarvitaan 2 henkilötyövuotta, jotta voidaan turvata resurssien riittävyys etenkin hakemusten käsittelyssä. Arviolta puolet lisätehtävistä voidaan rahoittaa päätösmaksuista saatavilla tuloilla. Suurempi kestävyysjärjestelmien määrä tarkoittaa kuitenkin myös suurempaa määrää neuvontaa, ohjeiden laatimista ja muuta työtä, jota ei voida kattaa päätösmaksuista saatavilla tuloilla. Päätösmaksuihin voi sisällyttää vain suoraan hakemuksen käsittelyyn kuluneen työajan.

Ehdotetut kestävyyslain muutokset tulisivat esityksen mukaan voimaan 1.1.2024. Esityksessä ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaan toiminnanharjoittaja voisi kuitenkin siirtymäsäännöksen mukaisin edellytyksin osoittaa jo ennen hyväksymishakemuksen jättämistä vuoden 2024 aikana tuotetut, valmistetut tai käytetyt biokaasuerät ja niiden raaka-aineet kestäviksi, jos se toimittaisi hyväksymishakemuksen Energiavirastolle viimeistään 30.6.2024.

Energiavirasto kannattaa siirtymäsäännöstä, sillä muutoksen toimeenpanolle tulee jättää riittävästi siirtymäaikaa, ottaen huomioon jo nykyinen kestävyysjärjestelmien hyväksymishakemusten käsittelyruuhka. Uudet toiminnanharjoittajat tarvitsevat myös riittävästi aikaa toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän rakentamista, hyväksymisen hakemista Energiavirastosta ja hyväksymishakemukseen liitettävän todentajan lausunnon hankkimista varten.

Nurmi Simo
Energiavirasto

Kuismin Anni
Energiavirasto